

רשות ניירות ערך

מחלקת הפיקוח על הבורסה וזירות הסוחר

רחוב מונטיפיורי 35, תל אביב 65201

טל: 03-7109970/1 פקס: 03-7109901

www.isa.gov.il

יד' בטבת, תשע"ח

1 בינואר 2018

לכבוד

חברי הבורסה שאינם בנקים

ג.א.נ.,

חוזר ניהול סיכונים לצורך מניעת הלבנת הון ומימון טרור

1. בשנת 2012 עדכן ארגון The Financial Action Task Force (להלן: "FATF") את המלצותיו המוכרות כסטנדרט בינלאומי למלחמה בהלבנת הון ומימון טרור, לאימוץ גישה מבוססת סיכון כדרך אפקטיבית למניעת הלבנת הון ומימון טרור.
2. ב- 14/10/2015 פרסם סגל הרשות חוזר לחברי בורסה שאינם בנקים (להלן: "חש"בים") בעניין ניהול סיכונים לצורך מניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר נועד, בין היתר, להבהיר את האופן בו על חש"ב ליישם את חובותיו על פי הצו לפי גישה מבוססת סיכון (להלן: "חוזר ניהול סיכונים").
3. ב- 19/10/2017 פורסם ברשומות תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של חבר בורסה למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א - 2010 (להלן: "הצו"), אשר נכנס לתוקף ביום 19/11/2017. התיקון נועד לצורך התאמת הצו להמלצות ה-FATF, תוך תיקון ליקויים מדוח ההערכה האחרון של ארגון ה-MONEVAL, ויישום לקחים שעלו מאופן יישום הצו על ידי החש"בים ממועד כניסתו לתוקף.
4. חוזר ניהול סיכונים הורחב ועודכן לצורך מתן הבהרות נוספות לחש"בים לעניין האופן בו עליהם ליישם את חובותיהם על פי הצו, תוך מתן דגש לנושאים שעלו לאור תיקון הצו וכן לסוגיות שהתעוררו בביקורות שערך סגל הרשות אצל החש"בים.
5. להלן יפורטו העדכונים העיקריים לחוזר:
 - א. הערכת וניהול סיכונים - הובהר כי:

1. על החש"ב לזהות ולנהל את סיכוני הלבנת ההון ומימון הטרור בכל רמות החש"ב.

2. הערכת הסיכונים נדרשת להתבסס על הערכת הסיכונים הלאומית בתחום הלבנת הון ומימון טרור, וכן על הערכת סיכונים שביצע החש"ב בעצמו.
3. הערכת הסיכונים אינה תהליך חד פעמי וקיימת חשיבות לעדכנה באופן תקופתי, וכן בהתקיימות נסיבות חדשות המצדיקות את עדכונה.
4. אחד הצעדים הנדרשים להבטחת ניהול אפקטיבי של הסיכונים הוא ביצוע הערכת הסיכונים בטרם קבלת ההחלטה בדבר אופן והיקף מתן שירות או הצעת מוצר חדש.
5. במסגרת חובת חש"ב לקבוע כלים וניהול סיכונים המעוגנת בסעיף 18 לצו, על החש"ב לפעול לניהול אפקטיבי של סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, ולגבש נהלים כתובים ליישום המדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון, בכל רמות החש"ב. האחריות לכך תחול על ההנהלה הבכירה של החש"ב.
6. הנהלים יסדירו, בין היתר, את נושא תיעוד הליכי הערכת הסיכונים ושמירת התיעוד.
7. על ההנהלה הבכירה לוודא כי הנהלים הפנימיים מיושמים ולפעול לעדכוןם בעת הצורך.

ב. הליך הכרת לקוח

1. הובהר כי במקרה שבחשבון מתנהלת פעילות הנחזית בעיני החש"ב לפעילות בלתי רגילה, על החש"ב לנקוט בהליכים להכרת הלקוח תוך נקיטת אמצעים סבירים ולבחון אם יש מקום לעדכן את דירוג הסיכון של הלקוח, וזאת בנוסף להגשת דיווח בנוגע לפעילות בלתי רגילה.
2. הובהר כי הליך הכרת הלקוח יבוצע באופן שוטף גם לאחר תחילת ההתקשרות תוך זמן סביר, בהתחשב בין היתר, ברמת הסיכון של הלקוח להלבנת הון ומימון טרור, במועד בו בוצע לאחרונה ההליך לגבי הלקוח, ובאיכות המידע שהתקבל במסגרת ההליך שבוצע.

ג. אימות פרטים

1. הובהרה חובת החש"ב לקבוע נהלים בנוגע לאמצעים לאימות פרטי הזיהוי של נהנה ובעל שליטה, בהתייחס לסיכון להלבנת הון ולמימון טרור, וכי נדרש שהאימות יעשה בטרם פתיחת החשבון או ביצוע פעולה ראשונה בו.
2. הובהר כי על החש"ב לקבוע בנהלים מהן פעולות בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור ביחס להעברות אלקטרוניות המפורטות בסעיפים 3(ח) ו-3(ט) לצו ומהם האמצעים שינקטו לאימות פרטי הזיהוי של יוזם העברה במקרים אלה.

ד. חשבונות בסיכון גבוה

1. ניתנו דוגמאות נוספות לאינדיקציות לחשבונות בסיכון גבוה, המתייחסות למאפיינים הקשורים בסוגי לקוחות, מורשי חתימה, נהנים או בעלי שליטה, במקום פעילותו של הלקוח ובסוגי השירותים או הפעילויות.
2. ניתנו דוגמאות למשתני סיכון נוספים שיש לשקול בהערכת רמת הסיכון של הלקוח להלבנת הון ומימון טרור.

ה. **התמודדות עם העברות אלקטרוניות אשר חסר בהם מידע על יוזם ההעברה**
הובהרה חובת החש"ב לקבוע נהלים אשר יתייחסו לאמצעים סבירים להתמודדות עם העברות אלקטרוניות, אשר חסר בהן מידע על יוזם ההעברה, הן בהעברות אלקטרוניות מעל הסכום הנקוב בסעיפים 3(ח)-3(יא) לצו והן מתחת לאותו הסכום.

ו. **מימון טרור והפצת נשק להשמדה המונית (פרוליפרציה)**
נוספו הנחיות לעניין האופן בו מצופה מחש"ב לזהות גורמים שיכול שיהיו קשורים למימון טרור ולהפצת נשק להשמדה המונית.

ז. **חשבון קורספונדנט**
ניתנו הנחיות לעניין האופן בו מצופה מחש"ב למלא את חובותיו לפי סעיפים 7 ו-18 לצו, לעניין פתיחה וניהול חשבון קורספונדנט.

בברכה,

עדי לדרמן אוביץ, עו"ד
מפקחת וראש תחום איסור הלבנת הון
הפיקוח על הבורסה וזירות הסוחר